

KODILA

INFO LEHT

SEPTEMBER 1988

Töötulemused arvudes

Alustan traditsiooniliselt plaanide täitmisest. Aasta piimaplaanist sai 1. septembri seisuga täis 76,6%. Igati hästi. Võrreldes möödunud aastaga on realiseeritud 6% enam.

Lihaplaanist on täis ainult 57%. Plaani täitmiseks tuleks meil iga kuu müüa 63 tonni liha. Sellist võimalust meil praegu ei ole.

Rukki müügiplaan oli 350 tonni. Sellest sai täidetud veidi üle 200 tonni. Rohkemaks vilja lihtsalt ei jätkunud. Viljaaasta oli nii kehv, et isegi vanemad inimesed ei mäleta sellist.

Hea on see, et vähemalt tuleva aasta seemne on meil olemas. Mõnel majandil pole sedagi.

Poole aastaga lüpsid meie

lehmad keskmiselt 1790 kg piima. Rajooni keskmine oli 2226 kg. Siit on ka loomulik, et piima omahind on meil kõrgem. Rajooni keskmine on 23 rubla ja 19 kopikat. Meil aga 26 rubla ja 12 kopikat.

Noorveiste 1 ts kaaluiibe tootmiseks kulutati 188 rubla.

Sigade kaaluiibe 1 ts omahinnaks kujunes 151,21 rbl. Võrreldes möödunud aastaga on see 14 rubla odavam tänu söötadele.

Laekumised toodangu realiseerimisest on suurenenud 93 tuhande rubla võrra. Sellest 52 tuhat rubla on saadud tänu piima ja veiseliha hinnatõusule. Arvestuslik kasum 1 poolaastal oli 241 tuhat rubla. See on 73 tuh. rbl. võrra enam.

kui eelmisel aastal samal ajal.

Kuna tootmiskulud on suurenenud, siis on ka tootmislaenu suurem. Lausa «lõök allapoole vööd» on majandile jõusööda hindade tõus käesoleva aasta 1. juulist. Kui enne maksis tonn jõusööta 130–140 rubla, siis nüüd maksab see 200–210 rubla.

Seakasvatus pole majandile selliste hindadega üldse soodne. Eriti veel tänavusel aastal, kui oma teravilja praktiliselt pole. Ilmselt tuleb sigade arvu piirata. Veiseid aga pidada nii palju, kui varutud sööt vähegi võimaldab.

MARJE ROSENTHAL,
peaökonomist

UUT KODILA KOOLIELUS

1988. a. 1. september tõi meie kooli palju elevust. Korraga asusid tarkust taga ajama nii kuue kui seitsmeaastased lapsed. Toremaks fillatuseks oli Kodila sovhoosi poolt ehitatud maja 6-aastastele lastele. Meeldiv on seegi fakt, et maja ehitajate seas olid Kodila 8-klassilise Kooli endised õpilased Jüri Volmer ja Harri Roosaar. Jüri oli alustanud kooliteed 20 aastat tagasi samuti vastavalt koolimajas. Kodila õpilased on mitmedki oma kodukohale truukid jäänud. Nii ka kuueaastaste õpetaja Male Põllu, kes alles mõni aasta tagasi siinsamas kaheksanda klassi lõpetas. Sel sügisel said esmakordselt koolilasteks uues majas Kaja Tislar, Jeremy Kivi, Ilmar Nahkur, Vaido Vaiknurm, Tanel Maiste, Valdur Udumets, Kadi Vibus, Reidla Holm, Maili Laike, Tanel Ojamaa, Ulduz Ibragimova, Gunnar Kask.

Kogu kooliperele oli uudiseks ka see, et nüüdsest on kool 9-klassiline.

ASTA MUSTALLIKAS,
õppealajuhataja

HEAKORRAKONKURSS

Juba teist aastat viis heakorrakomisjon vastavalt sovhoosi kollektiivlepingule läbi tootmishoonete ja majandile kuuluvate elamute ümbruse ülevaatuse. Esimene ringkäik toimus juunis, teine augustis. Sel aastal rikkusid üldilmet sovhoosi keskasulas Rapla KEK-i poolt tehtavad kaevamistööd ja ehituskooperatiiv «Kohila» oma ehitusprahiga.

Kraavide rohkusele vaatamata on elanikud suutnud oma elamu ümbrused enam-vähem korrastada. Kes paremini, kes halvemini. Mitme

maja juures hakkas silma see, et pool õuepealset oli eeskujulikus korras, teine pool aga hooldamata. Noored pereemad ja -isad, vaadake oma korteri uksetagused ja aknaalused kriitilise pilguga üle. Kindlasti tahate te oma lastele ilusat kodu — hoolitsemiseks siis selle eest.

Mitme korteriga elamutest korrastatuid oli endine «Põlduri» kontori maja (majavanem H. Eek). Teise koha vääriliseks tunnistas komisjon maja nr. 16, mille juures hinnati selle aasta tublit tööd.

Kõrval on samasugune 3-korruselise maja, aga oma trepikodade ja ümbruse poolest ei ole need elamud võrreldavad. Mingit korda, rääkimata heakorrast, ei ole Kelba mitmekorteriga ja Aaviku maja ümbruses. Halva mulje jättis ka maja nr. 10 ümbrus.

Silma röömustasid oma väljanägemisega Lutsuloigu maja ja maja nr. 6. samuti üheja kaheperemajad. Nendest oli sel suvel esikoha vääriline maja Priidu 3 (perekond Ideon), teise koha sai maja nr. 12 (perekonnad Talviste

ja Volmer).

Tootmishoonete heakorrakomisjon rahule ei jäänud. Ümbrused on niimata ja korratud. Parema mulje jättis keskuse uue lauda ümbrus (I koht) ja Palamulla vasikalauda ümbrus (talitaja A. Kaasik, II koht).

Järgmine heakorrakonkurss toimub suvel 1989. Ettevalmistusi tuleks tegema hakata juba praegu. Selleks soovime kõigile head tahet, jõudu ja pealehakkamist oma kodu- ja töökoha ümbruse heakorrastamisel.

Heakorrakomisjon

PARTEIALGORGANISATSIOONIS

... üldkoosolekul juulis kohtusime 19. üleliidulise parteikonverentsi delegaadi, Valgu sovhoosi direktori Anne Laidveega. Kohtumisele olid kutsutud ka parteitüd, kes seda võimalust ka kasutasid.

Konverentsi muljeid on avaldatud ajakirjanduses, raadios ja televisioonis, seetõttu ainult mõned mõtted kohtumiselt.

Konverents oli väga tõine. Eesti delegatsiooni liikmetel oli palju kohtumisi, palju tuli rääkida meie oludest ja eesmärkidest. Eesti on oma tahtmiste ja soovidega teistest tunduvalt ette jõudnud. Arusaamad perestroika tähendusest ja eesmärkidest on meie suurel maal äärmiselt erinevad. Konverentsi resolutsioonidega on meile antud õiguse oma probleeme lahendada — teeme siis seda. Anne Laidvee sõnatsi — nüüd tuleb tööle hakata. Kohtumise lõpul vahetati mõtteid põllumajanduse ja üldse maaelu üle. Augustis oli koos ka büroo

ja arutati läbi üldkoosolekule planeeritud küsimused. Peeti aru majandus- ja poliitõppe korralduse üle majandis 1988/89 aastal ja räägiti Kodila infolehe ilmumisega seonduvatest probleemidest. Augustis sõlmiti majandi ja Rapla Trükkikoja töötajate vahel leping, milles töövõtja kohustub trükkima Kodila sovhoosi infolehte ja tegema kõik kaasevad tööd oma materjalide ja vahenditega. Tellija kohustub tööd üle vaatama, vastu võtma ja tasuma peale lepingus ette nähtud tööde tegemist 60 rubla infolehe numbri eest. Raha taha infolehe ilmumine enam seisma ei jää, praegu kimbutab materjali puudus. Kuna me infolehte mahtu vähendada ei tahtnud, siis otsustasime toimetuse ja büroo liikmetega, et kord kvartalis peaks leht ikka ilmuma. Siinkohal kutsun Kodila rahvast, infolehe lugejaid kaastööd tegema. Augustis üldkoosolekul otsustati majandusõppe grupid moodustada töökohajärgselt: loomakasvatatajatele, mehanisaatoritele ja spetsialistidele. Propagandistideks kinnitati gruppidele vastavalt K. Elias, J. Mutli ja

R. Järviste. Loomakasvatatajatele hakkab õppepäev toimuma kord kvartalis, siis, kui on eelmise kvartali töötulemused teada, Mehanisaatoritele saab õppepäev olema 1 kord kuus novembrist aprillini poliitpäevadele. Spetsialistidele on planeeritud loengud 1 kord kuus oktoobrist aprillini.

Partei rajoonikomitee korraldusel hakkavad tegutsema: 1. Partei- ja majandusaktiivi kool — meilt osalevad J. Pant ja A. Asumets.

2. Ideoloogia-aktiivi kool piirkondades, Kooli soovitasime M. Rosenthal, A. Ermi, S. Alliksaare ning propagandistid J. Mutli ja R. Järviste. (K. Elias õpib EPA-s). Nemad annavad kuuldu edasi sovhoosi töötajatele.

3. Töökollektiivi nõukogu esimeeste seminar. Osa hakkab võtma meie töökollektiivi nõukogu esimees Ain Maiste.

Komsomol- rajoonikomitee korraldusel hakkavad tegutsema: noore lektori kool ja noorte poliitikute klubi. Viimane peaks meiega noortele huvi pakkuma, varem on klubi tööst osa võetud.

Parteikoosolekul kuulati a/ü esinaine Sirje Alliksaare in-

formatsiooni elanike sotsiaalsest teenindamisest. Kollektiivlepingus ettenähtud soodustused on inimesed kätte saanud.

Septembrikuu partei a/o üldkoosolekul esines kommunisti aruandega peaagronoom Enn Rosenthal.

Sovhoosis alustas ta töö 1987. a. põlluridubrigadirina. Töö iseloom muutunud ei ole küll on aga suurenenud vastutus. Ettekandest kuulsime, et madala saagikuse põhjuseid oli peale ilmastiku veel mitmeid. Taimekaitsetööd ei läinud nii nagu vaja. Tehnika ei pidanud vastu. Probleem on kaadriga. Mehanisaatorid on põhiliselt tublid, kuid need on lihtsalt vähe.

Küsimustes ja sõnavõttudes tunti muret sööda kvantiteedi ja kvaliteedi pärast.

Jüri Mutli oma sõnavõtus toob välja söötade riknemise peamise põhjuse — see on oma aja ära elanud siloaugud. Ta teeb ettepaneku ehitada oma jõududega järgmiseks aastaks uus siloauk. Ettevalmistustega alustada kohe. Nii ka otsustati.

AILI ASUMETS,
partei a/o sekretär

UZGORODI MALEVLASTE TÖÖPANUS

See oli juba neljas suvi, kui jaanipäeva paiku läks Kodilas elu elavamaks. Saabus järjekordne Uzgorodi töörühm. On tekkinud mitmesuguseid arvamusi: kas on otstarbekohane praegustes isemajandamise tingimustes tuua nii kaugelt suhteliselt kallist tööjõudu, ei jätku oma sovhoosi lastelegi piisavalt tööd? Kas Uzgorodi laste poolt tehtav töö tasub ära tehtavad kulutused jne?

Selleks analüüsime allpool, millistel töödel me Uzgorodi rühma kasutame ja millised on nende töötulemused.

Kõige agaramalt on saabunud tööjõudu kasutanud taimekasvatus. Pean tunnustavalt märkima peaagronoom Enn Rosenthal mõistvat suhtumist malevasse. Maleva tööde paremaks organiseerimiseks eraldas ta võimaluste piires alati traktoreid vastavalt vajadustele. Hästi kasutas maleva jõudusid ära ka metsandus. Teised tootmisharud olid selles osas palju tagasihoidlikumad. Osa spetsialiste põhjendab seda isemajandamisele üleminekuga. See on ühelt poolt ka mõistatav, et ei taheta teha liigseid kulutusi, kuid vaadake siiski põhjalikumalt kasvõi oma farme ja nende ümbrusi! Kas on loomulik, et kokkuhoiu sildi all on farmid nii räämas. Ustelt-akendelt on vana värv

maha koorunud, need meenutavad luitunud sebrasid. Hoonete ümbruse heakord on aga allpool igasugust kriitikat. Kuidas siis lahendada ümbruse — tootmishooned on seest ja väljast korratud, ümbrused heakorramata, tööjõudu jätkub, isemajandamine aga sunnib kokkuhoiu nimel kulutusi mitte tegema?

Millistel töödel siis malev käed külge löi ja kas see mõjus nendele tootmisharudele negatiivselt? Üks töödets oli küttepuid varjualla toimetamine. Kui varasematel aastatel oli majandi krooniline talvine häda vesised küttepuid siis alates maleva tegutsemisest ei ole meie sovhoosisil kuiv küttepuid enam probleemiks. Hoopis kuur on jäänud väikeseks ja osa küttepuid iägi seetõttu lageda taeva alla. Arvan, et õige on ka metsaülem Tiit Leenurme agar maleva jõudude kasutamise metsakultuuride rohimisel. Töö ei ole iseenesest mugav, kuulub selliste tööde hulka mida kohalikud lapsed teha ei taha. Malev on aga juba neliandat aastat järjest päästnud noored taimed hukkamisest ja nii on loota ka järeltulevatel põlvkondadel Kodilas nautida metsa ilu.

Rohimine! Kindel töö ainult malevale, kus ükski meie kohalikest lastest konkurentsi pakkuda ei soovi. On täies

ti maleva teene, et meil on tänavu sügisel kurvavõitu teravilja ja kartulipõldude kõrval imetleda korralikult rohitud söödakapsa põld. Samuti päästsid malevlased 11 ha söödapeeti, mis kohusetundete lepinguliste poolt harimata jäi.

Koristati ka kive, kuigi selle töö jaoks saabus malev natuke hilia. Aga maisi, rapsi, vastratitud kultuurkariamaa ja segatise põllud jõudsid malevlased kividest korralikult puhastada. Proovisime seda teha ka kartulipõldudel kuid aeg jäi selleks liiga hiliseks — kivid uppusid juba pealsetesse.

Maleva hobist — heinatööst. Seda tööd küsiti igal hommikul ja lõunaajal. Heinalle olid need töös koristama hommikust hilisõhtuni tööle tulema ka pühapäeviti ja loovutama ekskursioonid või rannasõidud. Kahju ainult, et sel suvel saime malevlasi väga tagasihoidlikult rõõmustada sellel tööl. Kõige ilmastik oli soodne. Loodame et agronoomid järgmisel aastal püüavad selles tööliigis olnud puudujäägid tasa teha. Seda enam et see töö meelitab kudedest välja ka meie kohalikud lapsed. Ja kui heina on vähe, tekibki tül! miks veetakse tööjõudu sisse nii kaugelt, meie oma lapsed ei pääse heinale? Lahendus selle-

le nurinale on üks: organiseerida palliheina tootmist nii, et hea ilma puhul jätkuks seda tööd kõikidele. Kasulik nii loomadele kui järeltulevale põlvkonnale.

Peale eelnimetatute tegi malev veel mitmeid mitmeid väiksemaid töid: puhastas farme, värvis fassaade, ehitas töökoja piirdeaeda, remontis kariaaedu tegi heakorratõid.

Nii palju tööd, Palun nüüd anda hinnang maleva tööle ja otsustada kas maleva tööpanus on väärt talle tehtud kulutused?

Eelpool öeldule lisaks on selle malevaga väga meeldiv töötada ja suhelda. Nad on väga elurõõmsad, suure distsiplinaariga ning äärmiselt tõsise töösuhetumisega. Neil on suurte kogemustega ja väga ranged komandörid.

Minu töötas sel suvel malevaga kolmandat aastat ja annan nende tööle positiivse hinnangu — spetsialistidel oleks tarvis oma tööliigis energilisemalt kasutada maleva abi. Selleks on talvel aega mõtteid koondada ja tegevuslaane koostada. Mida lähimõeldumalt maleva tööjõudu kasutame seda enam vähenevad kahitused nende töö tasuvuses. Häid mõtteid teile, lugupeetud spetsialistid!

Maleva šeff
JÜRI MUTLI

Pärast 20 aastast koolitööd ehitati vana kõrtsihoone asemel uus puust koolimaja, millega paranesid õppimise tingimused. Mida siis tol ajal koolis õpetati ja kuidas tööd korraldatud, jutustab 1871/72 õppeaasta tunnikava nn. «Kataloog» ehk koolitundide arv. See dokument pani paika nii tunniplaani kui õppeplaani. Tundide algus oli kell 9.00. Enne lõunat tuli pidada 3 tundi, millele järgnes lõunavaheaeg 2 tundi. Seejärel tulid lapsed jälle kella kaheks kooli ning pärast kahetunnist tööd läksid kell neli koju. Lau-

me: «Huvitav asjaolu on see, et suuremal jaol lastest on peaaegu kõigil ühesugune käekiri mitte ainult ühes ja samas koolis, vaid ka mitme kooli üheaegsete õpilaste käekirjadel on väga palju sarnasust».

See sarnasus tuli ilmselt sellest, et koolmeistrid olid ise ühe «meistri» käe alt läbi käinud. Peale Jaan Andoki surma 1872. aastal saab Kodila koolmeistriks tema poeg Priidik. Viimane saab seda tööd teha 7 aastat, sest siis algab koolides venestamise periood.

KODILA KOOL

LÄBI AEGADE

päeval pärast lõunat tagasi ei tulnud.

Nädala tunniplaan oli järgmine:

Esimene tund iga päev oli piibli lugemist, ühel päeval vana testamendi, teisel uue testamendi lood, s.o.	6 tundi
Katekismust	2 tundi
Emakeele lugemist	5 tundi
Emakeele kirjutamist, (sellest 2 tundi õigekirja, s.o. etteütlemise järgi)	5 tundi
Rehkendamist (sellest 2 tundi peast rehkendamist)	5 tundi
Laulmist	4 tundi
Noodiõpetust	1 tund
Kokku:	28 tundi

Nimetatud «Katalogis» on ära toodud õppeaasta alguseks 1. november ning lõpuajaks 12. aprill, kusjuures jõulu-aeg oli 23. detsembrist kuni 7. jaanuarini. Need märkused on tunnikava peale pliiatsiga tehtud millest võis oletada, et tunnikava kirikuõpetaja käes kinnitada oli, kes siis vastavalt täiendusit tegi.

Esimesed andmed õpilaste arvu kohta pärinevad aastast 1869 mil koolis oli 9 poissi ja 10 tüdrukut.

Veel üks huvitav tähelepanek kroonikaraamatust kooli algaastate kohta: «Kirjutamise juures on suurt rõhku pandud kirja ilu ja puhtuse peale, milles ka tõesti häid tagajärgi saavutatud. Edasi loe-

aga koolmeistrit ei olnud selleks ette valmistatud. Kirikuõpetaja soovitanud küll Priidikul vene keelt õppima hakata, et koolmeistrina edasi töötada, sest tal olla hea hääli olnud laulmises ja see meeldinud kirikuõpetajale. Priidik pole aga vanas eas enam tahtnud vene keelt õppima hakata ja läks mõisa kupja ametit pidama. Seal ta aga ei olnud mõisahärra meele järgi, sest tema pole tahtnud kurja vanduda ega teomeestega tõelda. Pärast paa-jaastast kupjaks olekut asus ta Kedap'ku talus rentnikuna, hiljem aga talu omanikuna talu pidama. Kooliühataja kohale asus Johann Nigelssoon, kelle mälestustest hilisemale kooliühatajale Julius Kruusile võime lugeda: «Olin seal koolis õpetajaks oktoobrikuust 1879. a. kuni aprillikuuni 1901. a. Ühtlasi täitsin 10 aastat (1881—1891) ka vallakirjutaja kohuseid. Õpetaja palk oli kõik see aeg ühesugune: 100 rbl. aastas, peale selle muidugi korter, küte ja valgustus. Kirjutaja palk oli 40 rbl. aastas. Õpetaja palk oli 75 rbl. raha ja koolimaad, mis olid 25 rbl. ette arvatud. Koolimaja ei olnud väga vana, küll aga kitsad ruumid, mis seda enam tunnavaks sai, et nesisamus ruumides ka vallavalitsuse, täiskogu ja volikogu koosolekuid ja vallakohtu istungeid peeti.

... Kool oli kolmejaoline, õpilaste arv kõikus 22—32 vahel. Asutasin laulukoori. Kohalik koolivalitsus oli tol ajal nn. koolikohus, mille liikmed olid: üks mõisnik, kirikuõpetaja ja üks talupoegade saadik. Koolikohus kinnitas valla ja koolmeistri vahel tehtud lepingud ... Esimene inspektor selles jaoskonnas oli Jõe-Ver, siis Jürgens, Jaanson, Vinogradoff, Orloff. Venelaste-inspektorite peanoõudmine oli vene keele õpetamine, muu peale panid vähem rõhku.

Venestamise probleemid ei olnud päevakorras mitte üksnes koolis, vaid kogu ühiskonnas. Seda kinnitab näiteks asjaolu, et valla volikogu protokolle on hakatud tegema ka vene keeles. Esimene nendest on kirjutatud vene keeles 28. juunil 1890. a. Viimane protokoll Kodila valla volikogu koosolekust on kirjutatud 8. mail 1891. a. Seejärel on valdade ühendamine läbi viidud ja Kodila, kui iseseisev vald, on kaotatud ning liidetud Rapla vallaga. Kroonikaraamatust on kirjutatud: «Kui võrd val-

ja alumine korrus). Ehituse ettevõtjaks oli ehitusmeister Valdes. Koolimaja läinud maksma 3785 rubla 45 kopikat, mida kinnitab Rapla vallavalitsuse kiri 11. jaanuarist 1911. aastast (täpsus peaaegu nii sama suur kui tänapäeval). Vastvalminud koolimajas asub tööle 15. oktoobril 1908. aastal August Riismann.

Et Kodila kool uue maja ehitamise järgi 1. kl. ministeeriumi kooliks on muutunud, siis saab Riismann: palga vene kroonikult inspektori kaudu 360 rubla + 30 rubla juhatamise eest — kokku 390 rubla aastas. Kooli mööbel ja õppeabinõud muretsetakse ka kroonu kulul, milleks on kogu maksumusega: 25 kooli laua eest 150 rubla, 1 kateedri eest 12 rbl. 50 kop., 1 kl. tahvli eest 10 rbl., 2 lauda lastele 6 rbl., 1 arvelaud 5 rbl. 50 kop. Kokku: 180 rbl.

Aeg on edasi läinud ja tütarlastele hakatakse õpetama käsitööd. Esimene õpetaja selal on olnud Liisa Sulakatk Kodila Uue-Raakle talust, kellele makstakse palka 20 rubla kuus. Käsitöö õpetaja kinnitatakse tööle koolide inspektori poolt alates 1. jaanuarist 1910. aastal. Probleemiks oli jällegi vähene vene keele oskus, aga, et õpetaja natukene oskas, siis inspektor Schumakov nõustunud kinnitamisega, sest nõue oli, et õpilased pidid omavahel rääkima koolis vene keeles, siis pidi seda tehtama ka käsitöö tundides. Tegelikult aga toimunud õpetus tütarlastele siiski emakeeles.

Et iga õpilane oli tähelepanu all, näitavad järgmised kroonika read: «Kirjavahetusest on näha, et inspektor on õige tige selle üle, et 1908/09. aastal ei ole ühele veneusulisele õpilasele usuõpetuse õppimist korraldatud. Peale selle on siis preester selleks Kohilast — 20 versta tagant — sunnitud siia sõitma, et ühe lapse usulisi tundeid rahuldada, mille eest preester saab 30 rubla aastas».

August Riismann võitis õpilaste hulgas suure poolehoiu. Ta armastas pidevalt viibida õpilaste hulgas ja nendega pidevalt tegeleda. Sageli läksid tunnid etteahüst pikemaks, sest õpilased ei tahtnud õigel ajal lõpetada. A. Riismanni töö kohta on hiljem kirja pannud Kodilas töötanud tema kolleeg Emma Tohas järgmised read: «Ta oli õpetaja hääl praktikaga, pääle selle polnud temas kahtlust, milliseks pidi kujunema inimlaps, kelle kasvatus tema kätte usaldatud. Sääluures ei põlanud ta ühtegi raskust, et võimalikult kindlaid tagajärgi saavutada».

(Järg 4. lk.)

Kodila kool läbi aegade

(3. lk järg)

A. Riismann töötas Kodila koolis 1921. aastani, kuigi teatud vaheaegadega, sest vahepeal tuli tal teenida armees ja osa võtta sõjast. Kroonika raamat jutustab: «1921. a. suvel on Riismann sunnitud koolipõllult, mida tema nii väga armastas, välise mõju- de tõttu lahkuma...»

On teada, et A. Riismann võttis aktiivselt osa revolutsioonilisest tegevusest, mistõttu oli sunnitud põgenema Nõukogude Venemaale. Hil-

jem Eestisse tagasi tulles töötas ta põrandal all. Jälitamise tulemusena tabati ta 1926. aastal. Kroonikas seisavad read «Peale tema tabamist oli sõjavälja kohtu otsus lühikesurra mahalaskmise läbi, mis ka kohe täide viidi...»

... Vaatamata tema elulõpu tegutsemisele Eesti riigi vastu, on tema mälestus au sees Kodilas, iseäranis tema endistes õpilastes.»

27. veebruarist 1967. aastast kannab Kodila 8-kl. Kooli pioneerimalev August Riismanni nime.

(Järgneb)

ARVED ALLEMANN,
Kodila Kooli direktor
aastast 1970

Tublidus ei tule tööta

Analüüsides loomakasvatuse olukorda 1. oktoobri seisuga peab tõdemata, et edasiminekuks küll võrreldes eelmise aastaga on, aga see on väga väike. Nagu näha ka rajoonilehest, oleme jälle rajooni edetabeli viimased. Sellepärast peame veel kõvasti pingutama, et aasta alguses olnud tõusuteele uuesti tagasi jõuda.

Nüüd natuke ka arvudest. Piima kogutoodang võrreldes eelmise aastaga on küll 110 tonni võrra suurem, aga ka tehmade keskmine arv on 30 lehma võrra suurem. Tänu sellele on lehma kohta väljalüps suurenenud ainult 39 kg s. o. 2696 kg (1987. a. 2657).

Praegu on majandi üldplaan lüpsa aasta lõpuks lehma kohta 3500 kg suure kahtluse all, aga mine sa tea. Siinkohal toon ära meie lüpsjate töötulemused. Peaaegu aasta algusest saadik on olnud meil esilüpsjaks Asta Küket uuest laudast. 1. oktoobri seisuga on tal lehma kohta välja lüpsitud 3090 kg, järgnevad Sadvivskaja Maria 3001, Reede Hilda 2953. Üllatavalt on neile uue ja vana lauda lüpsjatele järele jõudnud Vibus Aet suurest laudast 2871, Ibragimova Virve Rakalt 2843 ja Lember Marge 2743 kg. Edasi on töötulemused lüpsjatel järgmised: Lemsalu Mati 2708, Soone Liidia 2639, Mürk Helju 2521, Põlde Anne-Ly 2510, Zaznoba Svetlana 2508. Ning viimane on jälle Raika, kuigi ka seal on toodang tublisti tõusnud. Golovtšenko Ljuba (praegu Antonova Larissa) 2494 ja Kuusemäe Jekaterina (praegu Tiits Agu) 2203 kg. Lihatootmisest ja karjakasvatusest. 1. oktoobri seisuga

oleme täitnud lihapiinast 57% ning aasta lõpuni jääb lihapiinast täitmise suure küsimärgi alla. Teine asi on muidugi siis, kui me tõesti ei saa jõusööta ning selle tulemusena peame oma seakarja vähendamata. Üldiselt oleme seakasvatusega väga suure probleemiga ees. Seniste tulemuste põhjal ei ole seakasvatust majandile rentaabell. Uute jõusööda hindadega seoses hakkab seakasvatust majandile kasu asemel kahju tooma. Mõeldud oleme äraootaval seisukohal. Loodame, et midagi muutub riiklikul tasandil. Seakasvatuse üle tuleb mõtlemisi ja arutlusi edaspidi. Sigala töökollektiiv on olnud tubli. Ei hakka personaalselt kedagi nimetama, sest on ju teada kes seal töötavad.

Oma kirjatükis tahan ära märkida ka tublimad noorkarjalitajad. Vasikatalitajatest ei oskagi kedagi eriliselt esile tuua. Kõik on ühtviisi tublid. Nii Aime Kaasik kui ka Maire Rahnel ja Milvi Mikker. Uuendkarja talitajatest nimetan kõigepealt meie raudvara Oie Jõearu nime. Töökad on ka Vaike Pihelgas, Merle Ööpik ja Larissa Antonova.

Pullitalitajateks tulid meil uued inimesed. Linnast tulnud perekond Saarela näitab ennast väga heast küljest ka maastööl. Jelena Pannotšiku ja Nikolai Mihhejevi töö kohta pole ka halba sõna öelda.

Kasutan võimalust lehe kaudu kõigile meie tublidele loomakasvatustöötajatele suur tänu öelda ja soovida jõudu edaspidiseks, et vastu pidada see väga raske talveperiood, mis meid ees ootab.

KAIDO ELIAS,
peazootehnik

MEIE HULGAST LAHKUNUD

OIE TULP
ARNOLD TULP
AINO OTS

ALMA KURJAMAA
ANTON NÕURUS
RUDOLF THIGIRAND
IJA AARE

Õnnitleme!

85	LIKSOR ELISABETH	05.VII
70	MAHLER AGNES	14. IX
65	PÖLLU ELISABETH	25.IX
60	MÄNNASTE MARTA	3.VIII
55	RANDNURM VALVE	30.IX
50	EEK HELJE	10.VIII
40	VIKBERG JAAN	29.VIII
30	POOBUS HEINO	7.IX
20	KAIKLEM HEINO	4.VIII
13.VII	RAND ULLE	
24.VIII	HEINROOS LAALA	
20.IX	VARDI RIINA	
	MARJU VOLMER	
	JÜRI VOLMER	

Õnnitleme poja sünni puhul
RIINA SAKSNIIT
MADIS LEEMANN

Õnnitleme poja sünni puhul
AIVE UIBO
AGU TIITS

Õnnitleme tütre sünni puhul

Kodila perekubi «Perepesa» alustab uut hooaega 28. oktoobril. Oodatakse ka uusi peresid.

Raka sigalasse vajatakse emisetalitajat ja võõrdepõraste hooldajat.

SAAME TUTTAVAKS

Rahnel Maire
Rahnel Margus
Reino Jaak
Rajari Tõnno
Uusmaa Arno
Laurimaa Elmet
Mikker Urmas

— noorkarjalitaja
— farmilukksepp
— farmilukksepp
— autojuht
— õõkarjak
— traktorist
— noorkarjalitaja

Peale armeeteenistuse lõppemist asusid uuesti majandisse tööle:

Domberg Aare
Hansen Aivo
Hansen Aivar
Kaljend Kaido
Ideon Tarmo

— traktori-põllundusbrigaadi brigadir
— traktorist
— farmilukksepp
— traktorist
— traktorist

KARISTUSED:

Töödistsipliini rikkumise eest
Tuisik Arne
valla-datud tööluusi eest
Kuusemäe Kuno
vali noomitus
Saksladu Tiitu
vali noomitus

ÕIENDUS

Eelmises infolehes oli kirjas, et pikemat aega ei ole elektri eest tasunud Helve Tislar. Kuna ta oma korterit kasutab vähe siis pole ka elektrit kulunud.
Toimetus vabandab.

Vastutav toimetaja AILI ASUMETS

Kodila sovhoosi infoleht.
Toimetus: 203506 Rapla rajoon.
Kodila skj.,
telefon 67 436.

Trükiarv 300.
Tasuta.
Tellimus nr. 3418.
Maht 0.5 trk. p.
Rapla Trükikoda,
Rapla, Kalda 2.